

AUTOREFERAT

1. Imię i nazwisko: **EWA WYKA**

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe/ artystyczne – z podaniem nazwy, miejsca i roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej:

dr nauk chemicznych, Wydział Chemii, Katedra Technologii Chemicznej Uniwersytet Jagielloński

Tytuł rozprawy doktorskiej: „Oczyszczanie i zateżnianie wodnych roztworów nadtlenu wodoru”, dyplom dr nauk chemicznych z dnia 17 czerwca 1982 r.

3. Informacje o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych/ artystycznych:

1.IX.1975 - 9.II.1977: Zakład Doświadczalny przy Hucie Aluminium w Skawinie, kierownik Pracowni Absorpcji Atomowej (pracownia analiz śladowych, badania analityczne metali wysokiej czystości, opracowywanie nowych metod analitycznych)

1. XII. 1976 - 30.IX.1980: studia doktoranckie; Uniwersytet Jagielloński Katedra Technologii Chemicznej

1.X. 1980 - 15.III.1981: Instytut Chemii UJ, Katedra Technologii Chemicznej, starszy asystent

16.III. 1981 - 31.X.1983: Politechnika Krakowska, Centrum Uczelniano-Przemysłowe Instytut Pojazdów Samochodowych i Silników Spalinowych, kierownik Pracowni Analizy Spalin

1.XI.1883: Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego, kustosz dyplomowany, w latach 1995-2012 - kierownik Działu Instrumentów Naukowych. (W 2012 r Dział został w zlikwidowany w ramach zmian organizacyjnych).

Od 1998 r. jestem dodatkowo zatrudniona także w drugiej instytucji o pokrewnym charakterze działalności, w Muzeum Inżynierii Miejskiej w Krakowie. Wspólny obszar obu muzeów to badania nad dziedzictwem nauki i techniki, w szczególności dziedzictwem polskim.

Etapy pracy naukowej:

Po ukończeniu studiów wyższych podjęłam pracę w Zakładzie Doświadczalnym przy Hucie Aluminium w Skawinie, w ramach otrzymywanego podczas studiów stypendium fundowanego. Odpowiadałam za funkcjonowanie jednego z laboratoriów kontroli jakości produkowanych w Zakładzie korundów i metali rzadkich oraz za opracowywanie i wdrażanie nowych analiz chemicznych techniką absorpcji atomowej. Praca ta pozwoliła mi na zapoznanie się z szerokim spektrum bardzo nowoczesnej aparatury analitycznej i wyposażenia laboratoriów, dając dobre podstawy do późniejszej pracy w zakresie instrumentarium naukowego.

Pracę doktorską wykonywałam w ramach tematu badawczego, realizowanego przez Instytut Chemii UJ na zlecenie Zakładów Chemicznych w Alwerni. Tematyka pracy dotyczyła opracowania i wdrożenia w skali półtechnicznej metody zateżnienia wodnych roztworów nadtlenu wodoru. Badania, ze względu na ich charakter, objęte były zastrzeżeniem zlecniodawcy zakazującym ich publikowania.

Z tego okresu pracy jestem współautorką dwóch patentów: „Sposób stabilizacji roztworów nadtlenu wodoru” (nr 219678 zgłoszenie 15.XI. 1979), „Sposób zateżnienia roztworów wodnych nadtlenu wodoru (zgłoszony w PRL i krajach socjalistycznych nr 206742, zgłoszenie 25.VIII. 1980)) oraz corocznie składanych sprawozdań dla Zakładów Chemicznych „Alwernia” p.t. „Opracowanie metody zateżnienia wody utlenionej”.

Pracując na Wydziale Mechanicznym Politechniki Krakowskiej, prowadziłam pracownię analizy spalin, uczestnicząc w badaniach nad komponentami do paliw silników wysokoprężnych i ich skuteczności w procesie spalania w silnikach.

Praca w Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego i kolekcja muzealna stała się dla mnie warsztatem do specjalizowania się w historii instrumentarium naukowego.

W 1998 r. podjęłam równoległe pracę w Muzeum Inżynierii Miejskiej. Jako zastępca dyrektora ds. merytorycznych, odpowiadam za naukowy i wystawienniczy rozwój instytucji.

Dnia 19 stycznia 2000 r. decyzją komisji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego przyznany mi został tytuł kustosa dyplomowanego.

4. Wskazanie osiągnięcia wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65, poz. 595 ze zm.):

Jako osiągnięcie habilitacyjne przedstawiam pracę:

„...**Ciekawym wiedzieć i widzieć skutki... czyli dzieje i znaczenie kolekcji przyrządów naukowych Stanisława Augusta**”, Kraków 2015, s. 366.

Omówienie pracy przestawiam oddzielnie w załączonym Załączniku nr 4.

A. OSIĄGNIĘCIA NAUKOWO-BADAWCZE

Praca naukowa w muzeum posiada swą specyfikę i obejmuje trzy zasadnicze obszary badań naukowych:

1. opracowywanie obiektów muzealnych w postaci kart katalogu naukowego obiektów
2. przygotowywanie scenariuszy wystaw i realizacja wystaw
3. badania własne, udział w konferencjach, publikacje.

Poniżej kolejno przedstawiam osiągnięcia w tych obszarach.

Ad. 1. Karty katalogu naukowego

Jednym z głównych tematów mojej pracy naukowej jest rozwój instrumentarium naukowego z zakresu fizyki i chemii. Bazą do prowadzonych badań jest jedyna w Polsce, tak liczna i wczesna, kolekcja przyrządów naukowych zgromadzona w zbiorach Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego. Obok XV-wiecznych instrumentów astronomicznych, do obiektów o najwyższej klasie muzealnej zaliczany jest zespół przyrządów kriogenicznych używanych przez prof. Karola Olszewskiego i prof. Zygmunta Wróblewskiego w eksperymentach nad skraplaniem gazów oraz badaniem ich właściwości fizykochemicznych. Kolekcja ta została

przez mnie opracowana w formie kart katalogu naukowego przyrządów. Podobnie opracowany został przez mnie zespół historycznych naczyń chemicznych ze zbiorów Muzeum UJ oraz inne instrumenty naukowe nietworzące zwartych zespołów muzealnych.

Opracowanie kart katalogowych historycznych przyrządów wymaga prowadzenia badań, których celem jest ustalenie: prawidłowej nazwy przedmiotu, jego datacji, pochodzenia, historii przedmiotu, jego opis i zasadę działania, stan zachowania, bibliografię. Karty katalogu naukowego, choć nie publikowane, zawierają treści stanowiące wyniki pracy badawczej i w istotnej swojej części wnoszą *novum* do historii instrumentarium naukowego. Jestem autorką ponad 200 kart katalogu naukowego przyrządów ze zbiorów Muzeum UJ, z zakresu chemii i częściowo fizyki.

Ad.2. Scenariusze wystaw i ich realizacja

Przygotowywanie stałych i czasowych wystaw muzealnych należy do podstawowych obszarów pracy naukowej w muzeum. Jako osoba odpowiedzialna w Muzeum UJ za upowszechnianie dziedzictwa nauki oraz w Muzeum Inżynierii Miejskiej - 2002 za rozwój naukowy instytucji oraz popularyzację nauki i techniki, jestem inicjatorką, autorką lub współautorką poniżej wymienionych wystaw edukacyjnych.

Mój wkład w ich realizację obejmował od strony merytorycznej: inicjowanie badań, wskazanie i ukierunkowanie sposobu prezentacji wyników badań na wystawie, opracowanie wstępnych projektów scenariuszy wystaw, opracowanie tekstów własnych oraz konsultacja tekstów pracowników zespołu, korektę materiałów wydawniczych, współpracę i konsultację materiałów graficznych i projektów aranżacyjnych. Od strony organizacyjnej mój wkład obejmował: dobór zespołu osób realizujących projekt, podział prac, nadzór i koordynację prac zespołu. Udział własny w realizacji wystaw w zakresie działań merytorycznych oceniam na 40% - 50%.

Poniżej wymieniam dwie grupy wystaw, do których mój wkład obejmował wskazany zakres:

I. Wystawy interaktywne, złożone z modeli edukacyjnych typu *hands-on*, obsługiwanych przez zwiedzającego i ilustrujące dane zjawiska lub zagadnienia fizyczne. Dziś tego typu projekty są już popularne w kraju, ale pierwsza tego typu wystawa w Polsce zatytułowana „Nauki dane i niedawne. Wystawa interaktywna” przygotowana została w 2000 r. w Muzeum UJ wg mojej koncepcji i przez zespół pod moim kierownictwem.

1. „Nauki dane i niedawne. Wystawa interaktywna.” Zrealizowana i udostępniana w Muzeum UJ w latach 2000-2005, nadal udostępniana jako wystawa objazdowa
Autorzy wystawy: prof. dr hab. Jerzy M. Kreiner, dr Ewa Wyka, dr Maciej Kluza
2. „Zabawy z nauką. Wystawa interaktywna.” Zrealizowana i udostępniana w Muzeum Inżynierii Miejskiej w latach 2000-2005, nadal udostępniana jako wystawa objazdowa. Autorzy wystawy: dr Ewa Wyka, Marek Golonka, dr Iwona Nowak.
3. „Ogródek nowych słówek. Wystawa interaktywna.” Muzeum Inżynierii Miejskiej w Krakowie, rok 2003. Autorzy wystawy: Ewa Wyka, Marek Golonka, realizacja modeli jako praca dyplomowa Łukasza Tabakowskiego na Wydziale Form Przemysłowych ASP Kraków (opiekun pracy dr hab. Marek Liskiewicz).

4. „Świat zmysłów. Wystawa interaktywna”, Muzeum UJ, 2006 . Autorzy wystawy: Maciej Kluza, Ewa Wyka
5. „Ogród Profesorski Muzeum UJ” – zespół modeli interaktywnych odzwierciedlających etapy rozwoju nauki na krakowskim uniwersytecie na przestrzeni dziejów, Collegium Maius, udostępniana od 2009 r. jako wystawa plenerowa. Autorzy wystawy: dr Ewa Wyka, dr Maciej Kluza, Marcin Banaś, dr Małgorzata Taborska, dr Jan Mietelski.
6. „Wokół koła. Wystawa interaktywna”. Udostępniana od 2010 r. w Muzeum Inżynierii Miejskiej. Autorzy wystawy: dr Ewa Wyka, Marek Golonka, dr Iwona Nowak.
7. Współrealizacja projektu: „Poszerzenie oferty Ogrodu Doświadczeń im. Stanisława Lema o nowe przestrzenie edukacji przyrodniczej”, 2014. . Projekt realizowany przez zespół pracowników Muzeum Inżynierii Miejskiej (dr Rafał Sworst, Ewa Wyka, Marek Golonka, Ewelina Jędrychowska) i przez prof. Jacka Rajchela - Wydział Geologiczny AGH.
8. „Więcej światła. Wystawa interaktywna”. Udostępniana w 2014 r., obecnie e Centrum Nowoczesności „Młyn Wiedzy” w Toruniu. Autorzy: Ewa Wyka, Piotr Turowski, dr Rafał Sworts, Ewelina Jędrychowska)

II. Wystawy upowszechniające dziedzictwo nauki:

1. „Instrumenty próżniowe w zbiorach Muzeum UJ”, 1997 r. Autor wystawy: Ewa Wyka
2. „Pionierzy radiologii krakowskiej. W stulecie”. Muzeum UJ 1996 r. Autorzy wystawy: Ewa Wyka, dr Andrzej Urbanik
3. „Błaski chirurgii krakowskiej”, Muzeum UJ, 2002. Autorzy wystawy: Ewa Wyka, dr Ryszard Gryglewski
4. „Polscy wytwórcy aparatury naukowej”, wystawa towarzysząca sesji naukowej, 2003. Autorzy wystawy: dr Ewa Wyka, dr Maciej Kluza
5. „Uczony i jego pracownia”, Muzeum UJ, 2009. Autorzy wystawy: dr Ewa Wyka, Anna Jasińska
6. „Przyrządy z uniwersyteckich pracowni XX wieku”, Muzeum UJ, 2012. Autorzy wystawy: dr Ewa Wyka, dr Małgorzata Taborska
7. „Marian Smoluchowski 1872-1917. Fizyk, taternik, romantyk nauki”, Muzeum UJ, 2002. Autorzy wystawy: dr Ewa Wyka, dr Maciej Kluza.

III. Wystawy upowszechniające dziedzictwo techniki.

Jako zastępca dyrektora ds. merytorycznych w Muzeum Inżynierii Miejskiej w Krakowie odpowiadam i uczestniczę w realizacji wszystkich wystaw muzealnych: czasowych i ekspozycji stałych, wykonanych w tym muzeum w latach 1998 - 2015.

Wystawa muzealna winna wnosić novum badawcze, wykazać nowe fakty, umiejscawiać już znane w kontekście współczesnej wiedzy o danym zagadnieniu. Tak ujęte treści i znane fakty otrzymują wówczas nową interpretację. Jest to element naukowego novum ekspozycji. Kolejnym ważnym elementem wystawy jest aspekt popularyzacji wiedzy i przekazywanych wystawą treści. Ta część jest realizowana poprzez odpowiedni dobór eksponatów muzealnych i aranżacji wystawy.

Treści powyższe zawarte są w scenariuszu wystawy. Mój wkład w realizację scenariuszy oceniam na ok. 40 %. Novum badawcze to około 20% - 30% w każdej wystawie.

Według moich koncepcji i pod moim kierunkiem w Muzeum Inżynierii Miejskiej wykonano co najmniej 20 wystaw.

Ad. 3. Badania własne

Oprócz prac o charakterze dokumentacyjno-muzealnym prowadzę własne badania naukowe. Obejmują one dwa podstawowe obszary:

1. kolekcja instrumentów naukowych Stanisława Augusta i jej recepcja; opis tego zagadnienia przedstawiam w Załączniku nr 1.
2. instrumentarium naukowe w Polsce – zasoby, wytwórcy, dzieje, relacje europejskie.

Studia nad rozwojem instrumentarium naukowego stanowią jedną z ważnych płaszczyzn badań w historii nauki. W rozwoju nauk eksperymentalnych istnieje nierozzerwalna więź pomiędzy rozwojem idei naukowych a rozwojem i wytwórczością przyrządów badawczych. Nowe konstrukcje instrumentów pozwalają głębiej sięgać w tajniki Natury i formułować nowe teorie, ale i zarazem pytania. Te zaś są bodźcem do poszukiwania doskonalszych konstrukcji i metod badawczych.

Badania instrumentarium naukowego w Polsce, także jego zasobów, to zagadnienia stosunkowo rzadko podejmowane i słabo dotychczas rozeznane. Szczególnie warsztat uczonego wieku XVIII, okresu wyjątkowo ważnego dla podstaw polskiej nauki i budowy nowoczesnego systemu edukacji, nie był do tej pory tematem dogłębnych badań naukowych. Poniższe artykuły poświęcone są w/wym. zagadnieniom:

Publikacje dotyczące rozwoju instrumentarium naukowego:

1. Ewa Wyka, *Najstarsze naczynia chemiczne w zbiorach Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego*, Opuscula Musealia, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, z. 7, 1994 r.
2. Willem Hackmann, Ewa Wyka, *X-ray photographs from Poland*, Bulletin Scientific Instruments Society, London, 1996.
3. Ewa Wyka, *Pyrometr – nowy nabytek w zbiorach Muzeum UJ*, Opuscula Musealia, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, z.9, 1998 r.
4. Ewa Wyka, *Kostki wg J. Napiersa – siedemnastowieczny przyrząd kalkulacyjny. Rola i znaczenia w rozwoju metod obliczeniowych*, Prace Komisji Historii Nauki Polskiej Akademii Umiejętności, Kraków, t. II. s. 91-106, 2000.
5. Ewa Wyka, *Kostki obliczeniowe Johna Napiersa*, Kwartalnik Historii Nauki i Techniki, 45/3-4, 209-229, 2000
6. Ewa Wyka: *Kostki wg J. Napiersa - wczesny instrument kalkulacyjny w zbiorach Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego*, Opuscula Musealia, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, z.10, 2000 r.
7. Ewa Wyka, *Muzea nauki i techniki w Chinach*, Opuscula Musealia, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, z.12, 2002 r.
8. Ewa Wyka, *Ewolucja instrumentów naukowych*, w: Polscy twórcy aparatury naukowej, PAU, A. Strzałkowski (red.), Kraków 2006, s. 9-27.
9. Ewa Wyka, *Liquefaction of gases: its history and the problem surrounding the discovery*, Proceedings of the XXV Scientific Instruments Symposium, Scientific Instrument Commission International Union of the History and Philosophy of Science, Cracow, 2006, 79- 86.
10. Inga Keil, Ewa Wyka *Georg Friedrich Brander (1713-1783), Mechanicus in Augsburg, and the King of Poland Stanisław August Poniatowski*, Proceedings of the

- XXV Scientific Instruments Symposium, Scientific Instrument Commission International Union of the History and Philosophy of Science, Cracow, 2006
11. Ewa Wyka *Mechanik warszawski Abraham Izrael Staffel (1814- 1885) i jego wynalazki*. Strona internetowa Polish Contribution to Computing, adres: <http://207.203.212.204/EN/HistoryDetail.aspx?c=14>
 12. Ewa Wyka, *Mechanik warszawski Abraham Izrael Staffel (1814-1885) i jego wynalazki. Abraham Izrael Staffel, a Varsovian maker, and his inventions*, Opuscula Musealia, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, z.16, 2008, s. 127-139
 13. Ewa Wyka, *Scientific Instruments and the Legacy of Johannes Broscius - Professor of the Krakow Academy*, [w:] European Collections of Scientific Instruments, 1550-1750, History of Science and Medicine Library, vol. 10, Leiden- Boston 2009.
 14. Ewa Wyka, Małgorzata Taborska, *University Museums in Poland*, Opuscula Musealia, Zeszyty Naukowe Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego, z.17, 2009 r. s. 31-38
 15. Od kamery do osiemnastowiecznego gabinetu naukowego 2010; ebook: <http://wiedzaiedukacja.eu/archives/54787>; w wersji elektronicznej jako materiały pokonferencyjne konferencji Wizualizacja wiedzy. Od Biblia Pauperum do hipertekstu, Portal „Wiedza i edukacja” (e-book)
 16. Ewa Wyka, *Stanisław August – protektor nauk i uczonych*, Katalog wystawy Stanisław August ostatni król Polski, Zamek Królewski, Warszawa, 2011.
 17. Ewa Wyka, *noty biograficzne: Cham Zelig Słonimski, Abraham Izrael Staffel, Abraham Stern*, [w:] Słownik polskich odkrywców, wynalazców oraz pionierów nauk matematyczno-przyrodniczych i techniki, red. Bolesław Orłowski, Warszawa 2014
 18. Ewa Wyka: *Collections of Experimental Natural Philosophy in 18th Century Poland* [w:] Cabinets of Experimental Philosophy in Eighteenth-Century Europe, red. Jim Bennett and Sofia Talas, Florence 2013.
 19. Ewa Wyka, *Muzea uniwersyteckie i muzea nauki w Polsce* [w:] MUZEA W POLSCE red. Dorota Folga-Januszewska, Warszawa 2011 (wydanie polskie i angielskie).

B. WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

Od wielu lat jestem członkiem znaczących międzynarodowych organizacji (lista poniżej) zrzeszających historyków nauki, badaczy instrumentarium naukowego oraz muzealników z muzeów nauki i techniki. Z mojej inicjatywy w latach 1990. nawiązana została na Uniwersytecie Jagiellońskim współpraca tym środowiskiem, która zaowocowała upowszechnieniem polskiego dziedzictwa naukowego zagranicą. Wymierne efekty tej współpracy to m.in. realizacja przez mnie w Krakowie kilku konferencji naukowych i stosunkowo regularne prezentowanie wyników moich badań na corocznych konferencjach międzynarodowych.

Obszar realizowanej przeze mnie współpracy międzynarodowej obejmuje:

- I. organizację konferencji naukowych,
- II. uczestnictwo w konferencjach,
- III. stypendia i kwerendy zagraniczne,
- IV. udział w projektach międzynarodowych,
- V. członkostwo w organizacjach i radach naukowych.

I. Konferencje naukowe

I. 1. Organizacja konferencji międzynarodowych

Jestem organizatorką sześciu konferencji międzynarodowych i dwóch krajowych:

1. Konferencja Scientific Instrument Society, 10-14 V 1993, Muzeum UJ, Kraków
2. Współdział w organizacji międzynarodowej sesji wyjazdowej *Office de Coopération et d'Information Muséographiques* (OCIM), Muzeum UJ, Kraków 2000
3. XXV Scientific Instrument Symposium, Scientific Instrument Commission (SIC) of the International Union of the History and Philosophy of Science (IUHPS); temat: *East and West: The Common European Heritage*, 10-14 września 2006, Muzeum UJ, Kraków
4. Annual Conference Middle European Union of Technical Museums, listopad 2007, Kraków, Muzeum Inżynierii Miejskiej
5. Konferencja „Wizualizacja wiedzy. Od *Biblia Pauperum* do hipertekstu”, (wspólnie z Muzeum Narodowym w Warszawie i Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego), Warszawa, grudzień 2010;
6. Annual Conference Middle European Union of Technical Museums, 14-17 X. 2014 Kraków, Muzeum Inżynierii Miejskiej
7. Przygotowanie programu naukowego i prowadzenie organizacji konferencji CIMUSET ICOM - International Council of Museums, Muzeum Inżynierii Miejskiej, 6-11 IX 2015, w trakcie realizacji.
8. Konferencja „Interakcja – Integracja”, Muzeum Inżynierii Miejskiej, marzec 2016: konferencja w trakcie przygotowania wspólnie z Komitetem Programowym.

I.2. Udział w konferencjach krajowych i zagranicznych; wygłoszenie referatów i prezentacja posterów:

1. Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego, Kraków 1992, *Historyczne szkło chemiczne w zbiorach Muzeum UJ*
2. Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego, Warszawa, 1994, *Przyrządy analityczne ze zbiorów Muzeum UJ*
3. Zjazd Polskiego Towarzystwa Chemicznego, Toruń 1995, *Korespondencja naukowa Marii Skłodowskiej-Curie z profesorami Uniwersytetu Jagiellońskiego*
4. XIV Scientific Instrument Symposium SIC, Praga 1995 r.; *Karol Olszewski; equipment to study liquefaction of gases* (poster).
5. 20th International Congress of History of Science: Liège, 20-26 lipiec 1997.
6. Scientific Instruments Symposium SIC 1998, Soro, Dania; *Setting-up of the chemical and physical cabinets in the 18th century in Polish-Lithuanian Commonwealth*
7. 20th Scientific Instrument Symposium SIC 15X.-19.X. 2001, Sztokholm: *Ancient and Modern Science – an interactive exhibition the Jagiellonian University Museum* (poster)

8. XXI Scientific Instrument Symposium SIC, Ateny, 9-13 września, 2002, *Scientific interests of the last king of Poland Stanisław August Poniatowski and his collection*
9. CIMUSET ICOM Pekin 2002 Ewa Wyka: *Ancient and Modern Sciences – an interactive exhibition as a complement to the scientific instruments collection of the Jagiellonian University Museum*
10. Konferencja z okazji 300-lecia Obserwatorium w Marsylii, *Polish Jesuits in Marseille in the 18th century*, wrzesień 2002
11. Oxford Museum of the History of Science; warsztaty naukowe / panel dyskusyjny, 2003
12. Annual Conference Middle European Union of Technical Museums, Lublijana 2003
13. XXIII Scientific Instrument Symposium SIC, Drezno, 6 -11 September, 2004; Ewa Wyka: *Scientific Instruments and the Legacy of Johannes Broscius (1585-1652), Professor of the Cracow Academy*,
14. 22nd International Congress of History of Science /XXIV Scientific Instrument Symposium SIC, Pekin 2005: 1. *The History of science and technology in textbooks on general history in primary and secondary schools in Poland* ; 2. *Abraham Izrael Staffel and His Inventions*; 3. poster: Maciej Kluza, Ewa Wyka: *Albert Einstein, Marian Smoluchowski. On the Kinetic Theory of Matter*.
15. Annual Conference Middle-European Union of Technical Museums, Brno wrzesień 2006,
16. Zjazd Fizyków Polskich, Szczecin, wrzesień 2007, Maciej Kluza, Ewa Wyka, *Instrumentarium naukowe Gabinetu Fizycznego Uniwersytetu Jagiellońskiego w latach 1783-1882* (wystąpienie – Maciej Kluza).
17. Universeum Network Meeting, Lizbona 6-8 VI 2007; Museum of Science, University of Lisbon: Ewa Wyka, Stanisław Waltoś, *A cultural heritage of Cracow and his University*.
18. Konferencja "Interakcja - Integracja", CN Kopernik, Warszawa, grudzień 2007; Ewa Wyka, *Formy prawne w organizacji wystaw interaktywnych*
Universeum Network Meeting *Collections as a field of interdisciplinary research* 16-18.X. 2008 Kraków, (współorganizacja konferencji)
19. Universeum Network Meeting, Tuluza, 2009
XXIX Scientific Instrument Symposium SIC, Florencja, 4-9 X.2010; E. Wyka. M. Kluza *Scientific instruments on display in Polish museums - strength and weaknesses* (poster)
20. udział w IV Międzynarodowej Konferencji Muzealników Muzea Naszych Czasów, Kielce, czerwiec 2010
21. udział w spotkaniach przygotowawczych i w konferencji Urzędu Miasta Krakowa *Produkt Muzealny - Spotkaj żywą historię*
22. XXX Scientific Instrument Symposium SIC, Kassel, 2011; Ewa Wyka *Experimental natural philosophy collections in the 18th century in Poland*.
23. XIII UNIVERSEUM Network Meeting, Norwegian University of Science and Technology (NTNU), Trondheim, Norwegia, *The strategy of collecting exhibits in the Jagellonian University Museum*, 14-16 VI 2012.
24. CIMUSET ICOM, Tampere 2012, *From Industrial Use to Creative Impulse. Presentation of the Central European project SECOND CHANCE*.
25. III Konferencja Muzeów Górniczych i Skansenów Podziemnych, 24-25 października 2013 r., Wieliczka, *Od zajezdni tramwajowej do placówki muzealnej*
26. 24th International Congress of History of Science, Technology and Medicine (The University of Manchester), Manchester 2013, Ewa Wyka, *Contacts of the Polish scholars with the English scientific community in the second half of the 18th century*
27. CIMUSET ICOM - International Council of Museums, Paryż, 7-11 VI. 2014, prezentacja propozycji tematyki i Krakowa jako miejsca konferencji w 2015 r. (propozycja przyjęta)

28. Kongres - Stan badań nad wielokulturowym dziedzictwem dawnej Rzeczypospolitej, 30.IX-2 X. 2015 Białystok, *Kolekcja przyrządów naukowych Stanisława Augusta - gdzie jej szukać?*(przyjęte zgłoszenie wystąpienia)

II. Stypendia i kwerendy zagraniczne

II.1. Stypendia naukowe:

1. Stypendium Soros Fundation, Oxford Museum of the History of Science, Oxford, X. 1995
Wyjazd studyjny z zakresu historii instrumentarium chemicznego i fizycznego.
2. Stypendium Rządu Amerykańskiego International Visitors Programme, maj- czerwiec 1998. Objazd naukowy amerykańskich muzeów nauki i techniki – konsultacje w zakresie organizacji wystaw interaktywnych, zagadnień muzealnych (dokumentowanie, konserwacja i przechowywanie zbiorów), funkcjonowania i przepisów prawnych muzeów amerykańskich.
3. Research Travel Grant, Bakken Library and Museum, Minneapolis, maj 2003. Pobyt studyjny, badania w zakresie historii rozwoju instrumentarium fizycznego, organizacji programów dydaktycznych i popularyzatorskich w muzeach nauki.

II.2. Kwerendy naukowe zagraniczne

1. Wilno, grudzień 2006 – Biblioteka i zbiory Uniwersytetu Wileńskiego
2. Kijów, wrzesień 2008 – Biblioteka Narodowa Ukrainy im. Wernadskiego w Kijowie, Dział Rękopisów, Obserwatorium Astronomiczne, Muzeum Uniwersytetu Kijowskiego.

III. PROJEKTY BADAWCZE:

Kierowanie międzynarodowymi i krajowymi projektami badawczymi oraz udział w takich projektach:

1. Indywidualny projekt badawczy Komitetu Badań Naukowych: *Instrumenty chemiczne w zbiorach Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego*, 1997- 1998, projekt Nr 1H0G 10310
2. Projekt MATRA - *Zarządzanie Muzeum a jego publiczność*, 2001 r. (udział w projekcie)
3. Projekt CESA – *Central European Science Adventure*, 2009-2011. Projekt realizowany przez sześć europejskich muzeów techniki (Austria, Węgry, Czechy, Polska, Słowacja, Słowenia) obejmował m.in. badania, kwerendy i opracowanie elektronicznej wersji leksykonu uczonych, techników i wynalazców Europy Centralnej, w tym 50 not biograficznych polskich uczonych i wynalazców, opracowanie gry i wystawy na temat technicznego, naukowego i kulturowego dziedzictwa, (kierownictwo realizacji polskiej części projektu).
4. Projekt Second Chance *From Industrial Use to Creative Impulse*, 2010- 2013. Projekt realizowany przez 10 podmiotów z czterech krajów: Niemcy, Włochy, Słowenia, Polska obejmujący zagadnienia adaptacji przestrzeni postindustrialnych na cele

kulturowe (współrealizacja, udział w przygotowaniach i w realizacji konferencji w Krakowie i w panelu dyskusyjnym w Dreźnie).

III. CZŁONKOSTWO W ORGANIZACJACH I RADACH NAUKOWYCH

III. 1. Instytucje międzynarodowe:

1. International Council of Museums, od 2000 r. sekcje: UMAC, CIMUSET¹
2. The International Union for History and Philosophy of Science and Technology – Scientific Instrument Commission, od 1995 r.
3. Scientific Instrument Society, od 1995 r.
4. Middle-European Union of Technical Museums, od 2000 r.
5. Universeum network, od 2004 r.
6. Antiquarian Horological Society od 2005 r.
7. The International Society of Antique Scale Collectors, od 2005 r.

III.2. Instytucje krajowe

1. Komisja Historii Nauki Polskiej Akademii Umiejętności, od 1999 r.
2. Polskie Towarzystwo Chemiczne, od 1992 r.
3. Komitet Polski ICOM (International Council of Museums), od 2000 r.

III. 3. Rady naukowe:

1. Sekretarz Rady Muzealnej Muzeum Historycznego Miasta Krakowa, od 2004 r.
2. Członek Rady Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego, do 2012 r.
3. Członek Komitetu Redakcyjnego, a obecnie Rady Naukowej czasopisma *Opuscula Musealia*, wyd. Uniwersytet Jagielloński
4. Wiceprzewodnicząca Rady Muzeum Techniki i Komunikacji w Szczecinie, od 2014 r.

C. DOROBEK DYDAKTYCZNY

Jako pracownik muzeum nie mam obowiązku pracy dydaktycznej, jednakże niżej wymienione działania realizowane przez mnie mają charakter pracy edukacyjnej i dydaktycznej:

1. Specjalistyczne oprowadzanie po ekspozycji Muzeum UJ łączone z przedstawieniem historii rozwoju nauki na Uniwersytecie Jagiellońskim
2. Wykład dla studentów Szkoły Medycznej dla Obcokrajowców Collegium Medium UJ, lata 2002-2006, (*Alchemy as a beginning of chemistry and pharmacy*)
3. Wykład dla studentów Podyplomowego Studium Muzeologicznego prowadzonego przez Wydział Historyczny Uniwersytetu Jagiellońskiego, od 2005, (*Zagadnienia muzealnictwa nauki i techniki*)

¹ UMAC, the International Committee for University Museums And Collections, CIMUSET - International Committee for Museums and Collections of Science and Technology

Okazjonalne wykłady tematyczne, m.in.: "Historia przyrządów kalkulacyjnych", " Rola i zadania muzeum", „Historia nauki prezentowana środkami muzealnymi”.

D. DOROBEK POPULARYZATORSKI

Popularyzacja nauki:

Oprócz wymienionych wyżej wystaw popularyzujących naukę i technikę, do osiągnięć w tym obszarze zaliczam udział w organizowaniu konferencji, oraz wystąpienia i artykuły o charakterze popularno-naukowym. Byłam współorganizatorką trzech konferencji z cyklu Muzea dla edukacji, stanowiących forum wspólnej dyskusji nauczycieli i muzealników, w tym z muzeów nauki i techniki. Konferencje (rok 2002, 2004, 2006) przygotowywane były przez: Stowarzyszenie Muzealników Polskich, Kuratorium Oświaty w Krakowie, Wyższą Szkołę Pedagogiczną w Krakowie (obecnie Uniwersytet Pedagogiczny), Małopolskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli.

Tematyka konferencji:

Konferencja I, Muzea dla edukacji. Forum nauczycieli i muzealników 19- 21 IX 2002,
Konferencja II, Muzea dla edukacji. „Wychowanie aktywnego obywatela" 23-24 IX 2004,
Konferencja III, Muzea dla edukacji. „Nowe formy aktywności muzealnej" 19-20 X 2006.

Wydane zostały materiały pokonferencyjne: „Muzea dla edukacji: materiały z dwóch konferencji” red. Bożena Reyman-Walczak, Ewa Wyka, Maciej Kluza, wyd. Stowarzyszenie Muzealników Polskich. Oddział Małopolski, Kraków, 2007.

Obecnie za szczególnie ważną uznaję pracę w nieformalnej grupie SPiN Porozumienie Społeczeństwo i Nauka, zawiązanej w 2013 r. z inicjatywy Centrum Nauki Kopernik. Jest to Porozumienie dwudziestu dwóch instytucji non-profit, w tym polskich muzeów i centrów nauki, ukierunkowanych na rozwój społeczeństwa oparty na edukacji, nauce, technice i innowacji. W marcu 2016 r., coroczna konferencja Porozumienia SPiN, pod stałą nazwą "Interakcja-Integracja", odbędzie się w Muzeum Inżynierii Miejskiej i jest przygotowywana pod moim kierownictwem, wspólnie z Komitetem Programowym konferencji.

WYKAZ PUBLIKACJI POPULARNO-NAUKOWYCH - Wybór

1. Ewa Wyka, *Mówiące maszyny. Fonograf - gramofon. 1877-1929, Katalog wystawy* Kraków, 2000.
2. Ewa Wyka, *Jakie dziedzictwo i dorobek techniczny jutro? Obszary działania i polityka gromadzenia zbiorów Muzeum Inżynierii Miejskiej w Krakowie / Quel patrimoine pour demain? Le choix du Musée l'Ingénierie urbaine de Cracovie* [w:] *Muséologie en Pologne. Muséums, musées des sciences, parc naturels et organismes muséaux*, La Lettre de l'OCIM, nr.76, 2001, s. 80-84; edycja w j. polskim i francuskim.
3. Ewa Wyka, Maciej Kluza, *Wystawy interaktywne w Polsce – analiza problemu na podstawie wystawy w Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego / L'interactivité dans les musées polonais, analyse d'une expérience au Musée de l'Université Jagiellonique à Cracovie* [w:] *Muséologie en Pologne. Muséums, musées des sciences, parc naturels et organismes muséaux*, La Lettre de l'OCIM, nr.76, 2001 s. 85-81; edycja w j. polskim i francuskim.
4. *Osiemnastowieczny mikroskop, dziewiętnastowieczny arytmometr – cenne nabytki w zbiorach instrumentów naukowych Muzeum U.J.* Alma Mater 12.11. 2001

5. *Marian Smoluchowski we wspomnieniach bliskich i przyjaciół./ Marian Smoluchowski as remembered by his relatives and friends*, [w:] Marian Smoluchowski 1872-1917. Fizyk taternik – romantyk nauki. Katalog wystawy, Muzeum UJ, 2002, s. 31- 45.
6. Ewa Wyka, Maciej Kluza, *Marian Smoluchowski (1872-1917) – fizyk, taternik, romantyk nauki. Okolicznościowa wystawa w Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego* [w:] Marian Smoluchowski. *Od teorii atomistycznej do fizyki współczesnej*”, red. Adam Strzałkowski, Komisja Historii Nauki PAU, Monografie.6, s. 63-73, Kraków 2003; także: Zwoje: <http://www.zwoje-scrolls.com/zwoje35/text18p.htm>
7. E. Wyka, M. Kluza, *Nauki dawne i niedawne. Dydaktyczna wystawa interaktywna w Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego*, Fizyka w Szkole, nr 1 (2002), s. 56-59
8. M. Kluza, E. Wyka, Marian Smoluchowski (1872-1917) - fizyk, taternik, romantyk nauki, Wierchy, nr 68 (2002), s. 306-308
9. M. Kluza, E. Wyka, *Polscy twórcy aparatury naukowej. Okolicznościowa wystawa czasowa w Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego* [w:] Polscy twórcy aparatury naukowej, Monografie Komisji Historii Nauki PAU, nr 10 (2006) s. 277-285
10. Ewa Wyka, *Kwadrant morski – nowy nabytek do zbiorów Muzeum UJ*, Alma Mater nr 96, 2007, s. 55-56.
11. E. Wyka, M. Kluza, *W świecie zmysłów*, Alma Mater, nr 80 (2006), s. 73-75
12. Ewa Wyka, Maciej Kluza, *Percepcja edukacyjnych wystaw interaktywnych na podstawie przeprowadzonych ankiet*, Muzea dla edukacji - materiały pokonferencyjne, Kraków 2007.
13. Ewa Wyka, *Muzeum Inżynierii Miejskiej – 12 lat działalności Biuletyn Muzeum Inżynierii Miejskiej w Krakowie*, zeszyt 3, Kraków 2010.
14. Ewa Wyka, *Od zajezdni tramwajowej do placówki muzealnej i dalej...* Praca w druku – materiały pokonferencyjne III Konferencji muzeów górniczych i skansenów podziemnych, wyd. Muzeum Żup Solnych w Wieliczce
15. Marcin Banaś, Ewa Wyka, *XVIII- wieczny ekwatoriał – nowy nabytek do zbiorów Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego*, Alma Mater, nr. 147, 2012, s. 10-11.
16. Ewa Wyka, *Przyrządy kriogeniczne w zbiorach Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego*, folder okolicznościowy towarzyszący sesji z okazji 130- lecia skroplenia gazów stałych przez K. Olszewskiego i Z. Wróblewskiego, Kraków, wyd. Instytut Chemii UJ, 2013.

E. INNE OBSZARY DZIAŁALNOSCI

Działalność w organizacjach społecznościowych:

1. Stowarzyszenie Muzealników Polskich, od 1998 r., Sekretarz Generalny
2. Stowarzyszenie Muzeów Uczelnianych, od 2014 r., współorganizator, sekretarz
3. Krakowskie Towarzystwo Ochrony Zabytków Techniki, od 1998 r., wiceprezes w latach 1996-1999.

Z racji przynależności do Stowarzyszenia Muzealników Polskich byłam członkiem komisji konkursowych powoływanych dla wyboru dyrektorów: Muzeum Historycznego Miasta Krakowa i Muzeum Tatrzańskie w Zakopanem. Jako Sekretarz Generalny Stowarzyszenia uczestniczę w inicjatywach na rzecz edukacji, badań i zachowywania dziedzictwa kulturowego, w tym w przygotowaniach i realizacji I Kongresu Muzealników Polskich (Łódź, 23-25 kwietnia 2015).

Udział w zespołach eksperckich:

1. Członkostwo w Radzie Programowej powołanej do konsultacji przy realizacji Ogrodu Doświadczeń im. S. Lema w Krakowie, 2005-2006 r.
2. Konsultacje w sprawie organizacji Małopolskiego Centrum Nauki, 2014 r.
3. Praca w zespole recenzentów czasopisma „Muzealnictwo”.

F. NAGRODY I ODZNACZENIA

I. Nagrody Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Sybilla w Konkursie na Najważniejsze Wydarzenie Muzealne Roku, otrzymane w kategorii wystaw technicznych i przyrodniczych:

1. ROK 2000: II nagroda za wystawę „Nauki dawne i niedawne”
2. Roku 2002: Wyróżnienie za wystawę „Blaski chirurgii krakowskiej”
3. ROK 2003: III nagroda za wystawę „Zabawy z nauką”
4. ROK 2004: Wyróżnienie za wystawę „Ogródek nowych słówek”
5. ROK 2014: I nagroda Sybilla 2014 za realizację projektu: „Poszerzenie oferty Ogrodu Doświadczeń im. Stanisława Lema o nowe przestrzenie edukacji przyrodniczej”.

Nagrody Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego

1. Nagroda za osiągnięcia w pracy dla Uniwersytetu Jagiellońskiego, 1994 r.
2. Nagroda indywidualna za pracę zawodową, 1999 r.
3. Nagroda zespołowa za wystawę interaktywną 2000 r.
4. Nagroda zespołowa za osiągnięcia zawodowe, 2002 r.
5. Nagroda zespołowa I stopnia za osiągnięcia zawodowe, 2005 r.
6. Nagroda zespołowa I stopnia za osiągnięcia zawodowe, 2006 r.
7. Nagroda zespołowa III stopnia za osiągnięcia zawodowe, 2010 r.
8. Nagroda zespołowa III stopnia za osiągnięcia zawodowe, 2012 r.
9. Nagroda indywidualna z okazji jubileuszu 650-lecia UJ, 2014 r.

II. Odznaczenia

1. Medal Komisji Edukacji Narodowej, rok 2001
2. Złoty Krzyż Zasługi, nr 190-2005-21, rok 2005